

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 9P/16/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1624200424
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurnotová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2024:1624200424.2

Uznesenie

Okresný súd Malacky, vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov: matky C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Modra, t.č. bytom E. F. XX, F. a otca G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX/XX, F., o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie tohto znenia:

Otec je povinný predbežne prispievať na výživu maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 130 Eur mesačne, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc nariadením neodkladného opatrenia do vykonateľnosti rozhodnutia vo výroku o výživnom v konaní vo veci samej vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 9P/16/2024.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 05.02.2024 matka maloletej A. žiadala, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zaviazne otca platením výživného vo výške 200 Eur mesačne k rukám matky počnúc mesiacom január 2024. Spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podala aj návrh vo veci samej, kde žiadal zverenie maloletej do svojej starostlivosti a uložiť otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 255 Eur mesačne.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že v roku 2016 sa zoznámila s otcom maloletej. Asi po pol roku stretávania sa nasťahovala do bytu jeho otca do F. a začali žiť v spoločnej domácnosti. Otec vtedy ukončil prácu v Bille, asi ho vtedy prepustili. Zo začiatku si rodičia maloletej celkom rozumeli. Od prepustenia z Billy pracoval otec po rôznych brigádach, raz bol doma, potom zase prácu mal a tak sa to u neho strieda doteraz. Za osem rokov sa u neho nič nezmenilo. Navrhovateľka nikdy nepracovala a žiaľ nikdy asi nebude. Už v detstve, keď mala cca 14 rokov, sa jej začali zdravotné psychické problémy a od 18 rokov je uznaná za invalidnú na 75 percent. Zo sociálnej poisťovne jej nič vyplácané nebolo, keďže nemala odpracované roky, aj keď s jej diagnózou sa nedali odpracovať. Celý čas dostáva 120 Eur z úradu práce za to, že je invalidná, spolu s dávkou v hmotnej núdzi. Otec maloletej od začiatku vedel o jej chorobe a vtedy mu to nevadilo. Po 3 rokoch spolužitia sa im narodila dcéra. Mávali veľké finančné problémy, keďže otec raz pracoval a raz nie. Mali problémy s jeho otcom, ktorý im neustále strpčoval život. Navrhovateľke začalo všetko časom vadiť. Otec bol večne doma a peniaze neboli a ona v kuse pucovala po jeho otcovi. Stále iba sľuby, že to bude lepšie. Nič sa neposúvalo, tiekla strecha a mnoho ďalšieho. Otec prácu raz mal, raz nie, dokonca skončili bez elektriky a plynu. Čoraz viac sa hádali, čo nevplývalo dobre ani na ich malú dcéru. Minulý rok v apríli sa definitívne rozišli. Navrhovateľka si našla priateľa, ktorý jej veľmi pomáha. Žijú momentálne v podnájme, no nezvládajú ho už platiť, keďže príjem má len priateľ a nestačí. Navrhovateľka poberá len prídavok na dieťa 60 Eur. Otec maloletej si dcéru berie na víkendy, chce ju vídať, no finančne pomôcť nevie, keďže má sám existenčné problémy. Raz prispieva, raz nie. Mesačné náklady na maloletú a domácnosť navrhovateľka vyčíslila v sume 764 Eur, ktoré pozostávajú z nákladov

na bývanie 600 Eur, na oblečenie 12 Eur, hygienické potreby 20 Eur, stravu 120 Eur a za zdravotnú starostlivosť 12 Eur.

3. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj len „C.s.p.“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Obsah neodkladného opatrenia je definovaný v ustanovení § 325 ods. 2 C.s.p., tento však nie je taxatívne daný. Podľa § 325 ods. 2, písm. d) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

6. Podľa § 326 ods. 1 a ods. 2 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

7. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

8. Podľa § 332 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

9. Podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj len „C.m.p.“), neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

10. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

11. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti, ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie. Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov. Pri prijímaní takéhoto opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. Rozhodné skutočnosti (predovšetkým nárok sám) nemusia byť spoľahlivo preukázané. K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú rozhodné skutočnosti aspoň osvedčené, t.j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými, a teda umožňujú záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Zároveň neodkladné opatrenie nariadi súd len za predpokladu, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy a je nevyhnutný okamžitý zásah súdu. Dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia musí existovať v čase, keď súd o neodkladnom opatrení rozhoduje. Posúdenie bezodkladnosti úpravy pomerov je na úvahe súdu, pričom je potrebné starostlivo zvážiť dôsledky, ktoré pre účastníkov konania nariadením neodkladného opatrenia môžu nastať.

14. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, čl. 5 Zákona o rodine).

15. Súd po oboznámení sa s návrhom dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, keďže je daná potreba bezodkladne upraviť pomery vo vzťahu k vyživovacej povinnosti otca k maloletej, ktorý podľa vyjadrenia matky prispieva na výživu maloletej sporadicky a v nedostatočnej miere, čím je objektívne ohrozený záujem dieťaťa na výživu zo strany oboch rodičov.

16. Súd preto vyhovel návrhu matky a zaviazal otca k plneniu jeho zákonnej vyživovacej povinnosti výživným, avšak len v nevyhnutnej miere, t.j. v rozsahu, aby boli zabezpečené najzákladnejšie potreby maloletej a výživa maloletej nebola ohrozená. Inak nie je možné postupovať, pretože v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa nevykonáva dokazovanie smerujúce k zisťovaniu schopností, možností a majetkových pomerov rodičov a ani rozsahu potrieb dieťaťa, čo sú základné východiská pri priznávaní výživného v konaní vo veci samej. Zároveň platí, že pri nariadení neodkladného opatrenia, ktorým sa ukladá povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa v nevyhnutnej miere, nie je rozhodujúce, ak povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu.

17. Suma 130 Eur mesačne, ktorou súd zaviazal otca predbežne prispievať na výživu maloletej, zodpovedá výživnému určenému v nevyhnutnej miere, pričom ide o sumu, ktorá približne korešponduje so sumou životného minima na maloleté dieťa. Suma životného minima pre maloleté dieťa je stanovená zákonom č. 601/2003 Z. z. v platnom znení v spojení s opatrením MPSVaR SR č. 220/2023 Z. z. vo výške 122,77 Eur. Súd je toho názoru, že takto určenou sumou výživného spolu s dávkou štátu – prídavkom na dieťa (60 Eur), bude pokrytá výživa maloletej v nevyhnutnej miere, a to s ohľadom na vek maloletej a tomu zodpovedajúce potreby. Vo zvyšnej časti požadovaného výživného, ktoré súd nepovažoval za výživné v nevyhnutnej miere, súd výživné nepriznal. K tvrdenej invalidite matky, ako možnému dôvodu na určenie vyššej výšky nevyhnutného výživného, súd nemohol prihliadnuť, keďže matka túto skutočnosť súdu nijako neosvedčila.

18. Matka žiadala priznať výživné už od januára 2024, neodkladným opatrením však môže súd upraviť pomery účastníkov výlučne do budúcnosti a nie spätne a to bez ohľadu na to, že by v zmysle § 77 ods. 1 Zákona o rodine podľa hmotného práva, bola daná možnosť priznania nároku na výživné už odo dňa začatia súdneho konania (prípadne aj spätne za splnenia zákonných podmienok). Podľa konštantnej judikatúry napríklad R 20/1980 alebo R 53/1964 neodkladné opatrenie je možné nariadiť s účinkami ex nunc od vydania neodkladného opatrenia (uznesenie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 25CoP/15/2018 zo dňa 20.03. 2018).

19. Súd posudzoval len, či je dôvodné nariadiť neodkladné opatrenie. Súd poznamenáva, že predmetné rozhodnutie neprejudikuje rozhodnutie súdu vo veci samej. V konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej vo veci samej, súd rozhodne o komplexnej úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na základe riadne vykonaného dokazovania, pričom prvoradým hľadiskom bude najlepší záujem maloletého dieťaťa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, trojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zákon č. 233/95 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), ktorá môže byť vykonaná spôsobmi uvedenými týmto zákonom (§ 62 a nasl. zákona č. 233/95 Z. z.).